

Trafikverket
Att: David Björnfot

Godkännande av miljökonsekvensbeskrivning tillhörande vägplan för projektet bro över Torne älv vid Autio

Trafikverkets projektnummer: 169186

Beslut

Länstyrelsen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen för rubricerat projekt, daterad den 14 juni 2021 och reviderad den 1 oktober 2021. Beslutet har fattats med stöd av 16 b § andra stycket väglagen (1971:948) (VägL).

Miljökonsekvensbeskrivningen kan därmed kungöras och hållas tillgänglig för allmänheten tillsammans med förslag till vägplanen som ska kungöras och granskas och därefter ligga till grund för Trafikverkets prövning av planen med hänsyn till innehållet i 2-4 kap., 5 kap. 3-5 §§ samt 7 kap. 11 och 15 §§ miljöbalken (1998:808) (MB).

Se nedan angående Länstyrelsens bedömning avseende behov av artskyddsdispens.

Beskrivning av ärendet

Länstyrelsen beslutade 2012 att rubricerat projekt kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Till följd av det beslutet har Trafikverket upprättat en miljökonsekvensbeskrivning och begär nu Länstyrelsens godkännande av densamma.

Bron över Torne älv vid Autio är sliten, BK1-klassad och Kaunis Iron har idag dispens för att trafikera bron med 90 tons maxvikt. Trafiken regleras med trafikljus och malmtransporterna måste köra i mitten av bron i eget körfält, med en hastighetsbegränsning på 50 km/h för att slitaget på bron ska minimeras. Trafikverket planerar därför att ersätta den befintliga bron vid Autio med en ny bro i närbeläget läge till den befintliga, alternativt med en ny bro i befintligt läge. I november 2020 fick

Trafikverket dessutom stänga bron för all fordonstrafik och fotgängare till följd av att försvagningar upptäckts, vilka nu undersöks. Under tiden leds trafiken om via väg 983 över bron i centrala Pajala och via väg 99. Detta aktualiserar behovet av att snabbt ersätta den befintliga bron. I väntan på att ny bro finns på plats så planerar Trafikverket för att eventuellt kunna leda bort den tunga trafiken från centrala Pajala med en tillfällig bro i anslutning till befintlig bro i Autio.

Trafikverket inkom den 9 augusti 2021 med en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för rubricerat objekt tillsammans med en begäran om länsstyrelsens godkännande. Länsstyrelsen begärde att handlingen skulle kompletteras/revideras enligt uppgifter i beslut den 16 september 2021. Kompletteringen inkom den 4 oktober 2021.

Miljökonsekvensbeskrivningen har granskats i beredning med berörda enheter inom Länsstyrelsen.

Motivering till beslutet

I enlighet med 16 b § första stycket VägL föreskrivs i 6 kap. 35 och 37 §§ miljöbalken samt i 16–19 §§ miljöbedömningsförordningen (2017:966) vad en miljökonsekvensbeskrivning för en vägplan ska innehålla.

Länsstyrelsen anser att miljökonsekvensbeskrivningen, med de kompletteringar som gjorts, för projektet bro över Torne älv vid Autio uppfyller dessa krav.

Trots att miljökonsekvensbeskrivningen godkänns, gör Länsstyrelsen bedömningen att det krävs en artskyddsdispens.

Observationer av grön flodtrollslända har gjorts i området kring vägplanen vid och i närheten av kraftledningsgatan och brostödet vid Torne älvs norra strand. Trafikverket skriver i MKBn bl a att larver av grön flodtrollslända ofta lever i vattendragets djupfåra, och att de utvecklas under minst två års tid. TRV konstaterar vidare att brobygget innebär en begränsad påverkan på älvens botten där brostöd ska anläggas och att projektet därmed inte innebär en betydande minskning av artens livsmiljö. Störst påverkan på strandzonen är vid anläggning av ny tillfällig bro öster om befintlig bro. Där finns ingen rapport om fynd av larver, men TRV skriver samtidigt att arten är svårinventerad. Enligt naturvärdesinventeringen görs även antagandet att grön flodtrollslända kan finnas längs de sträckor där inga fynd gjorts. Som skyddsåtgärd föreslår TRV att samtliga arbeten inom strandzonen samt vattenområdet på norra sidan om älven bör undvikas under perioden 20 juni till 20 augusti då grön flodtrollslända har sin parningsperiod.

TRVs motiv till att dispensprövning inte behövs är att vägplanen inte bedöms försvåra upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för grön flodtrollslända på nationellt, regionalt eller lokalt plan. Detta stämmer överens med svensk praxis, dock har en EU-dom i mars 2021 underkänt Sveriges rättspraxis avseende artskydd.

EU-domstolen lämnade en dom den 4 mars 2021 i målet ”Skydda skogen”. I domen klargörs bl.a. att förbuden mot påverkan på arter i art- och habitatdirektivet avser varje individ av en art och att svensk praxis, som innebär att artskyddet i art- och habitatdirektivet endast gäller arter som är hotade eller vars bevarandestatus riskerar att påverkas negativt, inte är förenlig med art- och habitatdirektivet. Förbuden ska alltså gälla så fort en individ av en skyddad art enligt art- och habitatdirektivet påverkas av

verksamheten. Grön flodtrollslända är bland annat listad som N-art i Artskyddsförordningen (2007:845).

Utifrån den beskrivning TRV ger av 1. förekomst av grön flodtrollslända i området och dess livsmiljöer och 2. verksamhetens påverkan på livsmiljöer för grön flodtrollslända, bedömer Länsstyrelsen att det finns en överhängande risk att individer av grön flodtrollslända kommer att påverkas negativt av planerade åtgärder. Mot bakgrund av EU-domen anser Länsstyrelsen att förbuden enligt 4 § Artskyddsförordningen aktualiseras och att en dispensprövning krävs. Länsstyrelsen bedömer preliminärt att det är lämpligt med en samlad prövning där dispens från Artskyddsförordningen prövas tillsammans med ansökan om tillstånd för vattenverksamhet och tillstånd enligt 7 kap Miljöbalken för planerade arbeten inom Natura 2000-området Torne och Kalix älvsystem.

Beslutet kan inte överklagas

Detta beslut kan inte överklagas, vilket följer av 74 § andra stycket VägL.

Länsstyrelsen tar i godkännandebeslutet inte ställning till om de beskrivna miljökonsekvenserna kan accepteras eller om åtaganden beträffande val av skyddsåtgärder är tillräckliga. Godkännandebeslutet innebär endast att miljökonsekvensbeskrivningen kan ligga till grund för beslut om fastställande av planen.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Willy Sundling med planhandläggare Thomas Steinwall som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.